

Цариградъ князь Стефанъ Богориди¹ — баща на князь Богориди-паша, бившъ генералъ-губернаторъ на Източна Румелия. Твърди се съ положителностъ, че безъ застъпничеството на князь Богориди предъ султана, не би се издалъ споменатиятъ, знаменателенъ за времето и народа ни, императорски ферманъ, който поставя основитѣ на текстилната индустрия въ Турция, начало за насърчение на мѣстната индустрия, отъ грамадно значение за развитието ѝ на Балкански полуостровъ и частно за Сливенъ.

Ето съдържанието на фермана, споредъ превода на г. Господинъ Папунчевъ, бивши учителъ по турски езикъ, нѣкога адвокатъ въ Сливенъ:

¹ Отъ биографията на Гавр. Кръстевичъ — М. Д. Балабановъ, 1914 г., стр. 62 и др., виждаме славата и влиянието на Богориди предъ турското правителство. Довѣрието на султанъ Махмудъ и синъ му султанъ Меджидъ къмъ него е пълно. Това се вижда отъ следния фактъ: на времето турското правителство не се е съгласявало да подпише протокола на Русия, Англия и Франция по независимостта на Гърция (1830 година). Всемогщиятъ тогава въ Цариградъ английски посланикъ Canning нареченъ отъ после Lord Stratford de Redcliffe, напразно се мъчилъ да убеди турското правителство да приеме тоя протоколъ. Трѣбвало да се направятъ постѣпки предъ самия султанъ, колкото и да се е знаела неговата неостѣпчивостъ по тоя въпросъ. Султанътъ не приемалъ току-тъй лесно посланицитѣ, дори и на държави като Велико-Британия. А пъкъ той трѣбвало да се убеди. Като знаелъ, какво влияние ималъ Богориди лично предъ султана, английскиятъ се отнесълъ до него по тая работа. Какъ е постѣпилъ Богориди при султана, не се знае, но фактъ е, че следъ Богоридиевитѣ постѣпки султанътъ измѣнилъ мнението си и не закъснѣлъ да даде съгласие за приемане на тоя протоколъ, съ което турското правителство признаваше новосъздаденото гръцко кралство“.

Богориди на времето, като молдавски князь, основа въ Болградъ българска гимназия, подари мѣсто за строежъ на българската черква Св. Стефанъ въ Цариградъ, съдействува много за правилното разрешение на черковния ни въпросъ и пр. пр. Като познаваме неговата патриотическа дейностъ и тая на много наши чорбаджии и нотабили, като Патю Чорбаджи отъ Видраре, Ст. Карагѣозоолу, Селвели, Юрданчо-ефенди и пр., очудва ни воятъ, съществуващъ и до днесъ у насъ противъ всички наши стари чорбаджии и еснафи и пр., що на времето безукорно водѣха народа ни къмъ просвѣта и самосъзнание. Интересно е: додето тия умни, отлежали чорбаджии и еснафи ръководѣха народа ни, българското племе се простираше отъ Неготинъ до Чаталджа, отъ Болградъ до Охридъ, жогато при прибързаната революционна дейностъ на „буйнитѣ глави“, народътъ ни се сви въ сегашната си тѣсна черупка! . . .